POKROK ZAPADU.

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Printing Co. [illegible]

Subscription [illegible] per year.

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice Telefon č. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává · · Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor. JAN ROSICKÝ

PŘEDPLATNÉ

[illegible]

DO ČECH

[illegible]

ZÁSILKY PENĚZ

[illegible] ... pouze takto: Pokrok Západu, Omaha, Neb. [illegible]

OHLÁŠKY

[illegible] ... Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU

Omaha, Neb.

Omaha, dne 14. list. 1894

Letos je republikánský rok.

Dne 29. t. m. bude dnem díků vzdání a letos jsou i krocani republikány.

Lid projevil zřejmo, že má dost svobodného obchodu a polévkové politiky.

Demokraté za dvouleté vlády své osvědčili svou neschopnost a dostali zasloužený kopanec.

Senator Hill měl dobrý nápad, že se nevzdal senatorství když přijal navržení za guvernéra.

Není to poprvé, co jsme měli republikánský rok, ale takový republikánský rok jako letos nebyl ještě nikdy.

Časopisy v Anglii truchlí velice nad porážkou Wilsona. Nad čím tam truchlí, z toho měli bychom my se radovati.

V St. Louisu podařilo se demokratům zvolit aspoň koronera. Nu, však zvláště tam měla demokratická strana zapotřebí, aby někdo vynesl rozsudek že jest mrtvou.

A pak prý demokratická administrace naše není šetrnou! Vždyť na nové dvoucentové známky poštovní ani tolik gumy nedává, aby dobře přilepiti se mohly!

V roce 1896 neubde žádných pochybných států na severu. Ty budou všechny státy republikánskými a jedinkými státy pochybnými budou státy jižní, někdejší to celistvý jih.

Demokraté těší se tím, že úterní porážka nebyla záhubnou. Jak se podobá, neví kdy mají dost a děje se jim jako onomu Texanu, který nevěděl že je nebožtíkem až když přišel k sobě.

"Ubohý dělník, s jeho plechovým pejlkem," farmer, obchodník i průmyslník — ti všichni promluvili v úterý prostřednictvím osudí hlasovacího a zajisté že každý hlasu jejich rozumí.

Demokraté vždy tvrdili, že republikánské clo nechrání farmera. Však když nyní clo na obilí demokraté snížili a dováží se sem ječmen až z Ruska, osvědčilo se, zdali bylo republikánské clo ochranným pro plodiny polní aneb ne.

My provoláváme všem demokratickým nebožtíkům svoji nejhlubší soustrast.

Byli biti, ubožáci, jako žito,
až je nám jich—bez přetvářky!—
skoro líto.

Am. Ob.

Republikánská strana má tuhý život. Před dvěma lety hlásali demokraté její záhubu a smrť a ona je zatím letos silnější než byla kdy dříve. Jsou to pravé zásady, na nichž spočívá blahobyt národa, které stranu republikánskou drží při životě.

Pan Carlisle se přece dohovědil a v posledních dnech před volbou, když seznal, že pokus odvežení naspět do Anglicka koňího Mortonova nemél na volbu ten účinek, jako obmýšlel, seznal, že koši byl sem přiveden zákonitě a že může zde zůstati.

Chicago jest prvním městem v Americe, které činí kroky k zamezení dyfterie. Městská rada Chicagská povolila zdravotní radě $10,000 na zaopatřování anti-toxina, který dle zkoušek, činěných v Berlíně a v Paříži, má býti jistým a bezpečným lékem proti dyfterii.

Úřadovna N. H. Ř. Č. S. P. S. rozpomenula se konečně, že jednota ta je také českou a národní a nejen podporující a vyzývá všechny řády ku podpoře Národopisné Výstavy v Čechách. Jest velice k přání, aby vyzvání to došlo sluchu, neboť času věru již na mále.

President Cleveland, vyslanec Bayard, poslanec Wilson a jiní vůdcové demokratičtí slibovali, že nadělení tohoto kongresu jest teprvé prvním krokem k opravě celní a že nám toho nadělí v budoucnosti více. Národ jim dal v úterý minulého týdne na srozuměnou, že měl toho prvního kroku více než dost.

Minulým týdnem nastoupil Sl. Americký 26tý rok svého působení, — celé to čtvrtstoletí krušné a namahavé práce, krušnější a namahavější než ve kterém povolání jiném! A k tomu práce nevděčné! Přejeme Slovanu ze srdce, aby druhé čtvrtstoletí bylo proň dobou zdaru a úspěchu.

Skoro všichni vůdcové demokratičtí jsou poraženi. Wilson z W. Virginie, "otec" nového demokratického zákona celního, Bland z Missouri, který po léta strašil svými předlohami stříbrnáčnickými; Holman z Indiany, který byl pro šetrnost ve všech státech mimo svůj; Springer z Illinois, — vůbec všichni vůdcové podlebli.

RoyStone, zvláštní jednatel pro odbor cest v odboru hospodářském po důkladné úvaze navrhuje, aby používalo se vězňů a trestanců k dobývání kamene a hotovení cest dlážděných. Tím by se zabily dvě mouchy jednou ranou, totiž rozluštilo by se, jak zaměstnávat vězně a trestance, aby nebyli na ujmu dělnictvu a zároveň jak zříditi dobré cesty.

"Plechový pejlek" dělnictva našeho hrál při úterní volbě právě takou úlohu, jako při volbě národní r. 1892. Miliony dělnictva našeho zkusili republikánský "pejlek," plný a "pejlek" demokrátský prázdný a hlasováno pro prvnější. Politikáři druhé strany mohou býti jisti, že v pokolení tomto se jim více nepodaří dělnickou bídu báchorkami o laciných pejlcích zastrašiti.

Náš hospodářský odbor jest prý velice dopálen nad odvetou Německa, které zapovědělo přívoz amerického dobytka proto, že celní náš zákon jest na újmu německým cukrovárníkům. Proto odbor hospodářský navrhuje prý, abychom též nastoupili cestu odvety zápovědí vývozu německých koní. Tak! Pak by Německo pokračovalo na cestě odvety a obě země by mohly zapovídat do nekonečna. Což nebylo lépe, když měli jsme reciprocitu?

Zvláštní jednatel odboru hospodářského, Mattes, který byl poslán do Německa, aby naučil Němce v požívání kukuřice, podává zprávu, že loni následkem nedostatku krmiva někteří hospodáři krmili kukuřicí, ale k požívání téže lidmi nelze prý Němce přiměti, kteří dávají přednost černému chlebu žitnému před kukuřičným. To jest zcela přirozeno a sotva lze očekávati, že v Evropě dají kdy přednost americké kukuřici před domácím žitem.

Velmi zajímavou bude politická situace budoucí dva roky. Presidenta máme, jak známo, demokrata. V senátu budou republikáné míti asi tolik hlasů co demokraté, ale žádná z těch dvou stran nebude mít většinu, nýbrž populisté budou míti hlas rozhodující, ač jich tu bude jen pět neb šest. V sněmovně poslanců budou opět míti velikou většinu republikáné. Co kloudného za těch okolností kongres vyvede, jest věru velkou otázkou.

Pro švindle při loňské volbě v New Yorku spachané, obžalováno bylo 72 tammanistických úředníků volebních a z těch 8 bylo souzeno a odsouzeno, jedenadvacet oznáno se jich býti vinnými, 5 jich nechalo propadnouti záruky a práskli do bot, jeden upláchl do Kanady, 4 poslání do Sing Sing a 11 do státní káznice. — Kdyby všude podobně s podvodníky volebními zacházeno bylo, tu záhy dočkali bychom se skutečně poctivých voleb.

Některé z demokratických listů, sotva že z překvapení, porážkou strany jejich způsobeného, se vzpamatovaly, předkládají si nyní otázku: "Čím to zaviněno?" Odpověď na to jest snadnou: Lid americký probudil se z mrákoty, rozpomenul se na ztraceného syna z bible a s ním zvolal: "Jak mnozí mají hojnost chleba, kdežto já hladem mru. Vstanu a půjdu k otci." Lid americký myslel podobně, učinil, jak myslel — a tím porážka demokratů plně se vysvětluje.

Že "oko za oko, zub za zub" — platí i v politice, o tom snadno nyní přesvědčiti se může Německo. Jak známo, zakázán byl přívoz amerického dobytka hovězího do přístavů německých a dle všeho oplatíme my to tím, že zakážeme zase přívoz německých koní. A příčinu máme k tomu dobrou, neb hospodářským odborem zjištěno, že koně, z Německa přivážení, po většině jistou nakažlivou nemocí stíženi bývají. Nebylo by proto divu, kdyby Německo přilezlo nyní ke kříži a zákaz svůj odvolalo.

Čína prý má již dosti války s Japanskem a zakročí prý u velmocí o sprostředkování míru, jsouc pohotově vzdáti se nádvlady nad Koreou i zaplatiti Japansku válečnou náhradu. To jest skoro překvapující zprávou. Čína má desetkráte tolik obyvatelstva co Japan a přece v boji proti němu podléhá. Kdo ví, zdali nemohly by čerpati z toho poučení Spojené Státy, které jsou tak míru milovnými jako je Čína. Pokud se žádný nepřítel na nás neoboří, můžem ovšem hlásati směle, že jsme nepřemožitelnými.

Jak rozumí demokraté svobodě a samosprávě, to vysvítá z následující zprávy Svornosti o počínání policie v Chicagu před volbou: "Policie osvědčila se být při posledních volbách na mnoha místech opět velice stranickou. V mnohých precinktech došlo k výtržnostem, aniž by policisté byti uznali za hodné zakročit. Čísla těchto policistů byla oznámena chéfu policie a bude zajímavým pozorovat, jak se k lidem těm zachová. Ještě daleko křiklavější bylo však jednání těch policistů, kteří předvečer volet zatkli volební úřadníky, odvlekli je na stanici a neuznali ani za hodné zanést jejich jména do seznamu zatčených osob, tak aby se jich jejich přátelé tak brzo nedopátrali a nemohli za ně složit záruky. K podobnému jednání neměla policie ani toho nejmenšího práva. Ve svobodné Americe nemá přece policie stejná práva v jednání s občany jako policie v Petrohradě?" A stranu která takto si počíná pomahá většina Čechů Chicagských udržovati u vlády. Smutné, ale pravda.

Čiňané v Kalifornii mohou se záhy státi značným politickým činitelem, kterýž snadno by výsledek volby rozhodovati mohl. K úterní volbě registrováno v San Francisco 57 Čiňanů, kteří k hlasování oprávněni jsou, an na půdě americké narozeni byli. A Čiňanů, kteří tvrdí, že v Americe narozeni a tudíž k občanství oprávněni jsou, jest prý jedině v San Francisco přes 2000 a ti všichni prý příští volby se súčastní. Jelikož pak dobře známo jest, že každý nebeštan podřízen jest vlivu "šesti společností" a činí jedině to, co mu nařízeno, jest patrným, že vrženy budou hlasy ty pro toho, kdo dá víc.

Nastoupením cara Mikuláše II na trůn ruský rozšířena byla opětně řada mladistvých vládců evropských. Car Mikuláš jest teprvé 26 roků starý a vládne nad 126,000,000 poddaných. Pětatřicetiletý císař německý, Vilém, vládne nad 50,000,000 Němci. Nad 5,000,000 Portugalci vládne král Karel, pouze o čtyři roky mladší než císař německý. Král srbský, Alexandr, vládnoucí nad 2,300,000 obyvateli, jest sotva plnoletý, královna nizozemská, vládnoucí nad 4,700,000 dušími, spatřila světlo světa teprvé před čtrnácti roky a král— vlastně králíček — španělský, Alfonso, jest sotva 8 roků stár a již rozhodovati by mohl o osudu 18,000,000 lidí. Dle toho na sklonku devatenáctého století naléźá se 256,000,000 Evropanů pod vládou šesti panovníků, jichž průměrné stáří pouze 22 roky obnáší.

Vrchní návladní Olney připravil železničnímu dělnictvu po volbě pěkné překvapení. Jest všeobecně známo, že pan Olney byl a jest zástupcem drah. Před nedávnem ohlásila dráha Reading, nalezající se v konkursu, že nebude zaměstnávati zřízenců, kteří jsou členy železničního bratrstva. Proti tomu podán byl bratrstvem protest a požádán soud o zákaz proti propuštění dělníků z té příčiny. Vrchní zástupce Olney podal o tom svůj náhled a sice má za to, že by nebylo ani spravedlivo, ani prospěšno, aby zaměstnávání zřízenců stálo v cestě jejich členství v bratrstvu. Spravedlivo prý by nebylo proto, že mnozí členové po mnoho let platí na pojištění v bratrstvu a nyní by byli výhod téhož zbavení, když by se členství aneb zaměstnání zříci museli. Prospěšno prý nebylo by proto, jelikož kdyby nebylo organizace, mohly prý by býti častěji nerozvážné stávky.

Finanční poměry Italie stávají se stále horšími a není as daleka doba, kdy úpadek státní vyvolán bude. Sněm italský záhy se již sejde a tu předseda ministerstva, Crispi, bude mu muset oznámit, že nejen státní dluh zmenšen nebyl, ale že i schodek v rozpočtu státním v obnosu nejméně $15,000,000 způsoben byl a že novými daněmi uhražen býti musí. A mimo toho nemůže poukázati ani v jedinkém oboru na úsporu, jež jim slibována byla. Sliboval, že zmenší počet podřízených úředníků v různých odborech státních, že zmenší vydání v odboru válečném i námořním, leč sliby ty zůstaly veskměs na papíře, tak že problém, kterak schodek krýti, stává se obtížnějším. K tomu ke všemu stává se lid vůči vládě stále nedůvěřivějším, neboť čím větší úspory se slibují, tím větší daně zvláštní ukládány jsou. Věru že bude míti Crispi těžkou úlohu, aby sněmu politiku svou, zemi v záhubu kvapem ženoucí, k úplné spokojenosti téhož vysvětlil.

Volební novinářské podniky, zvané v prostomluvě "škváry" vysypou se v každé kampani mezi lid s tendencí všech možných barev, dle toho kdo víc platí. I naše česká žurnalistika obohacena byla v této volební saisoně takovými skvosty, z nichž nejpovedenějším jest zajisté kmotr Čmuchálek. Vyniká vším možným co od škvárů se žádá a také velikolepé rady jeho, které v titulních vyobrazeních těm nevědomým a méně vědomým voličům dává, jsou podle toho. Zejména na poslední číslo se povedlo a o něm mluvil zajisté pan redaktor od srdce. Na vyobrazení spatřujeme dělníka, jehož oči jsou zastíněny brejlemi z dollarů. Skrz takové brejle prý ovšem dělník svých nepřátel viděti nemůže a učiní proto nejlépe, vstrčí-li je rychle do kapsy a volí co chce — totiž demokraticky. Jenže každý dělník nejmenuje se kmotr Čmuchálek a nenechá se zaslepiti dollary, aby volil úhlavní své nepřátele. O tom přesvědčili se tací a podobní placení předvolební hlasatelé demokratičtí dne 6. listopadu. Kde takto se jedná, podobné rady voličům se udílí, tam se tito znemravňují a nelze očekávati, že národnost naše v politice dobude si nějaké úcty, když podobné směry budou sledovány.

HOVORNA.

(Pouze dotazy psaným [illegible] ... odpověď. [illegible] ... místa v [illegible])

Weston, Neb. — Prosím sdělte v Hovorně: 1. Zdaliž může člověk žádat náhradu za potlučení od druhé osoby, za bolesti, ztrátu krve neb některého údu, jež by z toho povstala. — 2. Jak brzy po činu musí býti žaloba zadaná. — 3. U kterého soudu. — 4. Jaký trest je určen když se obviněný zdráhá dostavit. M. Walla.

Odpověď. — 1. Ovšem. — [illegible] Do roka. — 3 U okresního soudu když obnos žaloby nepřesahuje $1000 a u krajského soudu, když větší. — 4. Trest žádný, avšak když by se nedostavil a nehájil, vynese soud rozsudek ve prospěch žalujícího na obnos požadovaný.

Prague, Neb. — Mám majetek ve dvou precintách, v obou jsem assessován; v jednom bydlí moje manželka a v druhém za příčinou obchodu bydlím já. V jednom [illegible] nedovolují voliti proto, že prý t[illegible] nebydlím a v druhém zase že t[illegible] nebydlí má manželka. Prosím sdělte v Hovorně, kde mám práv[o] svůj hlas odevzdati. V. Kašpar.

Odpověď. — Patrně v tom městě, které za svůj domov považujete, totiž kde manželka bydlí, jelikož v druhém pouze jen za obchodem a tedy dočasně se zdržujete.

Plasi, Neb. Prosím sdělte v Hovorně, jaký je zákon proti novin[ě], který někoho neustále špiní a [illegible] pravosti jej obviňuje a odvolání uveřejniti odpírá, nýbrž i mstou hrozí, protože nejsem alliančník. Jak[ým] způsobem to zamezit. Josef Kastl.

Odpověď.—Zákonem ustanoveny jsou dvě cesty a sice civilní žaloba [na] náhradu peněžitou za urážku na cti [a] trestní, čili kriminální. Pouze právník může rozhodnouti, zdali jednou neb druhou-cestou zakročiti radno.

Poděkování a odporučení.

Po tři leta byla jsem stížena nepříjemnou kožní nemocí, která nejen bolestí mne obtěžovala, ale i obličej můj znetvořovala. Hledala jsem pomoc u mnoha lékařů a mnoho peněz vydala za člověka, ale marně. Až několik neděl nazpět žádala jsem o pomoc Dra. Jos. Šimečka ve Wilber, Neb., a blahořečím, že jsem tak učinila. Nejen že použitím jeho léků jsem úplnou člevu obdržela, ale úplně vyhojena z nepříjemného neduhu se cítím a považuji za svou povinnost tímto Dru. Šimečkovi nejen díky vzdá[ti] za jeho péči, ale i odporučiti [jej] co výtečného lékaře a upřímného přítele trpících krajanek.

Anna Daňková

Wilber, Neb. 6tx1

$5.00 a více stálého výtěžku denně, zaručujeme každému, kdo si vezme jed[n]atelství pro naše nové obrazy. Pěkná práce, b[ez] obavy před ztrátou. Hlaste se (anglicky neb [n]ěmecky, možno-li) u O. & S. Silbermann, St. Pa[ul], Minn. TDHK4